

Beantwoording persvragen RTL en Trouw

Toelichting op de beantwoording

De gestelde vragen gaan primair over zaken van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF). CAF zaken starten op basis van onderbouwde vermoedens van georganiseerd misbruik. Deze vermoedens kunnen vele verschillende bronnen hebben, waaronder signalen van buiten de Belastingdienst van bijvoorbeeld de GGD of gemeenten, constatering tijdens feitelijk uitgevoerd toezicht door de Belastingdienst of anderszins. Pas na weging van de signalen wordt een CAF zaak gestart. Nationaliteit speelt geen rol bij de weging van vermoedens van fraude en de verdere afhandeling in deze zaken.

Toeslagen maakt gebruik van Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in individuele gevalsbeoordeling. In de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en de toeslagen wetgeving zijn de voorwaarden voor het recht op Toeslagen vastgelegd waaronder een geldige verblijfstitel in Nederland. Iedereen die in Nederland woont kan een toeslag krijgen als hij of zij de Nederlandse nationaliteit heeft of in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning. Dit geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner. Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Dit is ook toegelicht op de website van Toeslagen. Om te kunnen beslissen over een toeslagaanvraag wordt nationaliteit zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen ook in de systemen van toeslagen vastgelegd. Daarnaast wordt het al of niet hebben van Nederlanderschap, waarbij niet nader wordt gekeken welke andere nationaliteit, ook gebruikt in de geautomatiseerde risicoselectie voordat handmatige behandeling plaatsvindt van individuele gevallen. Dit overigens in combinatie met tientallen andere indicatoren die alleen in onderlinge samenhang tot handmatige behandeling kunnen leiden. Behandelaars hebben geen kennis van de reden voor uitworp.

Het onderscheid Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap dat Toeslagen hanteert in de behandeling is volgens de rechtspraak toegestaan als het objectief gerechtvaardigd is. Dat is het geval als met het onderscheid een gerechtvaardigd doel wordt nagestreefd en als de gehanteerde middelen in een redelijke verhouding staan tot het nagestreefde doel. Hierbij is sprake van een zekere beoordelingsmarge bij de vaststelling of en in welke mate verschillen in overigens gelijksoortige situaties een verschil in behandeling rechtvaardigen. Het onderscheid naar Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in wetgeving en in de risicoselectie bij toeslagen zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld mede aan de hand van de (inter)nationale wet- en regelgeving.

Vraag 1

1. Zowel de staatssecretaris als de Landsadvocaat hebben aangegeven dat sprake was van risicoclassificatie, risicoprofielen en behandelvoornemens in het dossier 'CAF'. Wat is uw commentaar op onze (gedocumenteerde) informatie dat bij de handhaving en het toezicht door Belastingdienst / Toeslagen selectie heeft plaats gevonden op etnische achtergrond en/of (tweede) nationaliteit?

Antwoord op vraag 1

In het kader van de CAF-zaken heeft geen selectie plaatsgevonden op etnische achtergrond, (tweede) nationaliteit of Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap. CAF zaken starten, zoals in de toelichting aangegeven, op basis van concrete vermoedens van fraude die worden gewogen door een CAF team.

Vragen 2, 3 en 14

2. Wat is uw commentaar op onze informatie dat deze selectie zowel betrekking had op onderzoek naar gastouders, gastouderbureaus, alsook vraagouders? Wilt u dit puntsgewijs en per categorie toelichten?
3. Wat is uw commentaar op onze informatie dat deze selectie – die neerkomt op een vorm van etnisch profileren – zowel geautomatiseerd als handmatig heeft plaatsgevonden?
14. Gebruikt Belastingdienst / Toeslagen nog steeds (tweede) nationaliteit of etnische achtergrond als selectiecriteria bij handhaving en toezicht? Zo nee, waarom niet. Zo ja, waarom wel?

Antwoord op de vragen 2, 3 en 14

Zoals aangegeven heeft bij de selectie en behandeling van CAF zaken Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap geen rol gespeeld. Toeslagen past geautomatiseerde risicoselectie toe bij individuele toeslagaanvragen zoals in de toelichting is omschreven.

Vraag 4 en 5

4. Hoe verklaart u dat in het geval van GOB Dadim (CAF 11 Hawaï) een deel van de door Belastingdienst/Toeslagen onderzochte vraagouders op geen enkele manier gekoppeld kan worden aan Dadim, en evenmin aan gastouders waarmee Dadim op enig moment een relatie had (over de periode 2012 – 2014)?
5. Hoe verhoudt dit zich tot de beantwoording door de staatssecretaris in het VSO betreffende de onderzoekpopulatie? (TK, 31066, nr 406, 17 mei 2018)

Antwoord op de vragen 4 en 5

Toeslagen kan niet ingaan op individuele zaken vanwege de geheimhoudingsplicht. Wel kan in algemene zin worden gesteld dat in onderzoeken naar georganiseerd misbruik alle gastouders die zijn aangesloten bij een gastouderbureau worden betrokken alsmede alle bij deze gastouders betrokken vraagouders. Het kan voorkomen dat een gastouder gebruik maakt van meer dan één gastouderbureau.

Vragen 6 t/m 9

6. Kunt u toelichten waarom een medewerker van de Belastingdienst in een gesprek in juni 2016 aangeeft dat een van de personen in de onderzoekspopulatie niet gekoppeld is aan Dadim, en ook niet aan een gastouder: "Hij kent hem niet van de gastouders."

7. Hoe verklaart u dat een medewerker van de Belastingdienst inzake CAF11 Hawaï in een excel-bestand de Turkse en Marokkaanse (tweede) nationaliteit van de onderzoekspopulatie had opgenomen?

8. Hoe verklaart u dat de desbetreffende medewerker van de Belastingdienst in juni 2016 verklaarde dat 'we dit allemaal standaard bijhouden'? Hoe verklaart u dat hierbij query's worden gedaan op 'postcode' en op 'toevoeging'?

9. Hoe verklaart u de zaak van de kinderopvang in Almere (Bizzie Kids), waar in 2014 uitsluitend bij vraagouders met een tweede nationaliteit / andere etnische achtergrond de kinderopvangtoeslag is stopgezet, en bij alle traditioneel 'Nederlandse' namen niet? (Het betreft hier de zaak waarover op 27 juli 2017 een klacht is ingediend bij de Autoriteit Persoonsgegevens).

Antwoord op de vragen 6 t/m 9:

Hoewel Toeslagen niet kan ingaan op individuele zaken, kan wel in algemene zin worden opgemerkt dat gegevens afkomstig zijn uit de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP). De Belastingdienst ontvangt systematisch gegevens uit en is aangesloten op de BRP. Zowel de verblijfstitel als de nationaliteit maakt deel uit van die gegevensset en worden gebruikt voor de vastlegging van het recht op Toeslagen. Dit verklaart waarom deze gegevens zijn opgenomen in de systemen van Toeslagen en kunnen voorkomen in de dataset van queries. Bij een dubbele nationaliteit waaronder de Nederlandse wordt uitgegaan van Nederlanderschap. Zoals gezegd heeft Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap bij het stopzetten van Toeslagen in CAF-zaken geen rol gespeeld.

Vraag 10

Klopt het dat alle CAF-zaken een 'buitenlandse' link hebben?

Antwoord op vraag 10

Nee, dat is niet het geval.

Vraag 11

Klopt het dat de afhandeling van bezwaren werden afgehandeld door de afdeling Buitenland van de dienst in Utrecht?

Antwoord op vraag 11

Nee, dit klopt niet. Toeslagen heeft bezwaarafdelingen in Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Heerlen. Er is geen aparte afdeling Buitenland binnen Toeslagen.

Vraag 12

Waarom heeft u in antwoord op vragen van de Nationale Ombudsman en van de Autoriteit Persoonsgegevens geen duidelijk antwoord gegeven op dit soort vragen, maar uitsluitend de vraag beantwoord of een dergelijke selectie thans nog plaats vindt?

Antwoord op vraag 12

Toeslagen heeft de vragen van de Nationale Ombudsman en de Autoriteit Persoonsgegevens volledig beantwoord.

Vraag 13 en 15

13. Waarom is de Tweede Kamer niet geïnformeerd over deze vorm van selectie?

Wanneer is de huidige ambtelijke en politieke leiding van het ministerie van Financiën geïnformeerd over de hiervoor benoemde feiten?

15. Wanneer is de huidige ambtelijke en politieke leiding van het ministerie van Financiën geïnformeerd over de hiervoor benoemde feiten?

Antwoord op de vragen 13 en 15

De Kamer wordt via het Jaarplan geïnformeerd over de handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Daarin is op hoofdlijnen aangegeven hoe risicoselectie plaatsvindt bij de Belastingdienst. Zoals bekend wordt in het Jaarplan niet in detail op de handhavingskeuzes en het risicogericht toezicht ingegaan, omdat dit mogelijk schadelijk is voor de handhavingsstrategie van de Belastingdienst.